

Шершенюк О. М.

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки і
підприємництва

Харківський національний автомобільно-дорожній університет
м. Харків, Україна

ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ В АУДИТІ

У сучасних умовах розвитку економіки та інформаційних технологій аудит переживає суттєву трансформацію, яка обумовлена необхідністю підвищення точності, швидкості та ефективності перевірок фінансової та операційної діяльності організацій. Цифрові інструменти в аудиті стають ключовим елементом цієї трансформації, дозволяючи аудиторам оперувати великими обсягами даних, автоматизувати рутинні процеси та підвищувати достовірність отриманих результатів [1, 2, 4]. Використання сучасних технологій, таких як аналітичне програмне забезпечення, алгоритми штучного інтелекту, системи машинного навчання та платформи для обробки великих даних, відкриває нові можливості для проведення комплексного аудиту в реальному часі.

Цифрові інструменти не лише оптимізують процес збору та обробки інформації, але й забезпечують глибокий аналіз фінансових показників, виявлення аномалій та потенційних ризиків, що традиційними методами було складно ідентифікувати [4]. Вони дозволяють аудиторам не обмежуватися лише формальною перевіркою документів, а здійснювати оцінку ефективності внутрішніх контролів, дотримання корпоративних стандартів і правових норм, що значно підвищує стратегічну цінність аудиторської діяльності для організації (табл. 1).

XIV Міжнародна науково-практична дистанційна конференція
«Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія»
5 грудня 2025 року, м. Тернопіль

Таблиця 1

Цифрові інструменти

№	Цифровий інструмент	Функції та призначення	Практичне значення для аудиту
1	Програмне забезпечення для автоматизації аудиторських процесів	Автоматизація обробки бухгалтерських записів, узгодження транзакцій, складання звітів	Підвищує швидкість перевірок, зменшує людські помилки, звільняє ресурси для аналітичної роботи
2	Аналітичні платформи та інструменти візуалізації даних	Створення дашбордів, графіків, інтерактивних звітів	Допомагають швидко ідентифікувати критичні ділянки та підвищують прозорість фінансової інформації
3	Алгоритми штучного інтелекту та машинного навчання	Виявлення аномалій, прогнозування ризиків, аналіз історичних даних	Дозволяють ідентифікувати потенційне шахрайство, помилки в обліку та підвищують точність аудиту
4	Системи для роботи з великими даними (Big Data Analytics)	Інтеграція даних з ERP, CRM, банківських і державних систем	Дає змогу отримати повну картину фінансового стану підприємства та виявляти приховані закономірності
5	Технології безперервного аудиту (Continuous Auditing)	Моніторинг фінансових операцій у реальному часі	Забезпечує своєчасне виявлення порушень, оперативність управлінських рішень
6	Інтеграційні платформи	Зв'язок із ERP, бухгалтерськими системами, хмарними сервісами	Підвищують узгодженість аудиторських процедур і забезпечують доступ до актуальної інформації
7	Інструменти комплаєнсу та контролю нормативної відповідності	Перевірка дотримання законодавства та корпоративних стандартів	Дозволяють аудиторам швидко ідентифікувати ризикові ділянки щодо законності та нормативних порушень
8	Інструменти прогнозного аналізу та оцінки ризиків	Моделювання сценаріїв, прогноз фінансових показників	Перетворюють аудит на стратегічний інструмент управління ризиками та прийняття рішень

Джерело: сформовано на основі [1, 2, 3,4]

Таким чином, цифрові інструменти виступають не лише технологічним ресурсом, а й стратегічним механізмом підвищення ефективності аудиту. Їх комплексне застосування забезпечує:

- підвищення точності та прозорості аудиторських процедур;
- зменшення впливу людського фактору та ризику помилок;
- оперативне виявлення порушень та аномалій;
- інтеграцію аудиту з системами управління ризиками та комплаєнсом;
- підтримку стратегічного прийняття управлінських рішень.

Отже, впровадження цифрових інструментів у аудит перетворює його з формальної перевірки на ефективний, аналітичний та стратегічно значущий процес, що відповідає вимогам сучасної цифрової економіки та підвищує загальну фінансову та юридичну безпеку підприємства.

Список використаних джерел

1. Гулей, А. І., Язлюк, Б. О. та Гулей, С. А., 2018. Формування нової цифрової ери на межіреального та віртуального соціально-економічного простору взаємодії. *Український журнал прикладної економіки*, 3 (2), с. 17-26.
2. Долбнєва, Д. В. та Сподарик, Т. І., 2020. Стан та перспективи використання комп'ютерних технологій в обліково-аналітичній роботі вітчизняних підприємств. *Облік і фінанси*, 3 (89), с. 22-29. DOI: 10.33146/2307-9878-2020-3(89)-22-29.
3. Концепція розвитку цифрових компетентностей. Розпорядження Кабміну від 3 березня 2021 р. № 167-р. [online] Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2021-%D1%80#Text>
4. Спіцина, Н. В., & Угоднікова, О. І. (2025). Цифрові інструменти в аудиті консолідованої звітності: нові можливості для обліку та фінансового менеджменту. *Актуальні питання економічних наук*, (13). <https://doi.org/10.5281/zenodo.16737170>